

Jenin

woensdag 21 augustus 2019

De kleine stad helemaal in het noorden van de Westelijke Jordaanoever herbergt een van de interessantste en beruchtste jeugdtheatergroepen in de Palestijnse gebieden. Het gezelschap zag het daglicht bij het begin van de eerste intifada in 1987 om kunst en theater in te zetten tegen de chronische angsten en trauma's waarmee kinderen en jongeren te maken kregen in het vluchtelingenkamp. Het initiatief kwam van Arna Mer Khamis, een activiste en lid van de communistische partij in Israël, getrouwd met een Palestijn. Toen heette het nog 'Stone Theater', een verwijzing naar de jonge Palestijnen die zich met stenen verzetten tegen een zwaar bewapend Israëliisch bezettingsleger. Tijdens de Tweede Intifada kreeg het kamp het zwaar te verduren. Veel jongeren van 'Stone Theater' hadden in het kamp de wapens opgenomen. Het Israëliische leger trad zeer gewelddadig op. Na dagenlang het kamp onder vuur te hebben genomen werd het met tanks en bulldozers grotendeels verwoest. Verschillende jongeren van het theater verloren het leven (zie daarover de film – 2004 – Arna's children: <https://vimeo.com/groups/331203/videos/203109035>).

Na de Intifada bliezen Juliano Mer Khamis, de zoon van Arna samen met Zakaria Zubeida, een kind van 'Stone Theater' en leider van de Al Aqsa Brigades in 2005 het theater nieuw leven in. Ditmaal onder de naam 'Freedom Theater'. Zubeida nam afstand van de gewapende strijd en verving die door cultureel verzet. Dat jongeren cultuur gebruiken als een wapen, vormt een groot probleem voor de Israëliische bezetter, zo vertelt Ahmed Tubasi, die momenteel de artistieke leiding in handen heeft. Jongeren krijgen een identiteit, worden bewust gemaakt en vertellen hun verhaal aan de wereld. Het maakt dat het theater geregeld het doelwit vormt van de bezettingsmacht. Het gevecht voor vrijheid gaat niet alleen over de Israëliische bezetting, maar is ook een strijd binnen een soms conservatieve gemeenschap waar jongeren moeten vechten voor hun identiteit, ook hun seksuele. Dat jongens en meisjes samen dansen, elkaar aanraken en theater maken werd niet door iedereen in dank afgenomen. Juliano werd in februari 2011 op de terugweg van Haifa vermoord. De dader is nooit gevat. Het was een groot trauma voor de mensen van het theater, zegt Ahmed. Het bleek gevaarlijk om kritisch en modern theater te brengen. Uiteindelijk werd beslist om verder te doen en te zeggen: we blijven hier, we zorgen voor een plaats waar jongeren tussen de theatermuren zich vrij kunnen voelen, maar ook kunnen verzetten, tegen de Israëliische bezetter, tegen de bezetting van een corrupte Palestijnse autoriteit, tegen leerkrachten en hun vooroordelen. Voor ons gaat vrijheid veel verder dan de bevrijding van Palestina. Het gaat ook over de individuele vrijheid, aldus Ahmed. "We kunnen de Israëliische bezetter niet te lijf gaan als de gemeenschap niet weet wat de betekenis is van cultureel verzet. Verzet komt niet alleen uit de loop van een geweer. Er zijn veel vormen van verzet."

De jongeren van de groep hadden een schitterende dag. Samen met Palestijnse jongeren namen ze deel aan workshops van Tubasi (zie foto's). Zijn collega Zakaria Zubeida, de medeoprichter van het theater is in februari van dit jaar gearresteerd. Hij zit nog altijd achter de Israëliische tralies. Het bewijst dat het Freedom Theater, dat ondertussen wereldvermaard is en over heel de wereld heeft getoerd, een gevaar betekent voor de Israëliische kolonisatiepolitiek.

We brengen de avond door in een verblijf in Nablus dat door het Askar Social development Center wordt beheerd. Askar is de naam van een van de vluchtelingenkampen rond Nablus. Amjad, de directeur van het Centrum, toont ons het vluchtelingenkamp en vertelt ons over de

problemen waarmee vluchtelingen te kampen hebben op vlak van woonst, onderwijs en gezondheidszorg.

Meer informatie

www.thefreedomtheatre.org (The Freedom Theater)

